Teknologiateollisuus

8.5.2023

Viite: Sähköpostitse saapunut lausuntopyyntö 4.5.2022, Talousvaliokunta 9.5.2023

U 3/2023 vp valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta sähkön markkinamallia koskevaksi lainsäädännöksi

Teknologiateollisuus ry kiittää mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto valtioneuvoston kirjelmään eduskunnalle komission ehdotuksesta sähkön markkinamallia koskevaksi lainsäädännöksi.

Tausta

Euroopan komissio julkaisi ehdotuksensa sähkön markkinamallin uudistamiseksi 14.3.2023. Ehdotuksen tarkoituksena on suojella kuluttajaa sähkön hintavaihteluilta ja parantaa EU:n teollisuuden kilpailukykyä. Puhdas, kohtuuhintainen ja saatavuudeltaan turvattu sähkö on avainasemassa komission tavoitellessa päästötöntä ja kilpailukykyistä teollisuutta EU:ssa.

Komissio ei ehdota muutoksia nykyisen sähkömarkkinamallin perustana olevaan marginaalihinnoitteluun, jossa sähkön hinta määräytyy aina kalleimman käytössä olevan energialähteen mukaan. Komission ehdotuksessa pyritään sen sijaan luomaan ratkaisuja, joilla vauhditetaan investointeja uusiutuvan ja päästöttömään energiantuotantoon ja parantamaan sähkön hinnan ennustettavuutta. Myös sähköjärjestelmän joustavuuden tavoitteellista parantamista kulutusjoustojen, sähkön varastoinnin ja muiden joustavien ratkaisujen osalta lisättäisiin. Komission ehdotus lisäisi kuluttajille ja pk-yrityksille tarjottavia sopimusvaihtoehtoja ja selkiyttäisi annettavia tietoja koskien pitkäaikaisia, kiinteähintaisia sopimuksia. Komissio ehdottaa myös, että sähkön hintakriisin aikana voitaisiin ottaa käyttöön mekanismeja, joilla voitaisiin hillitä sähkön hinnan nousua kuluttajille ja pk-yrityksille.

Sähkömarkkinamallin uudistustarpeita arvioitaessa tulee tarkastella toimia, joilla voidaan varmistua energiakustannusten kohtuullisuudesta ja vakaudesta myös pidemmällä aikavälillä

Teknologiateollisuus ry jakaa saman näkemyksen valtioneuvoston kannan kanssa, että sähkömarkkinamallin kehittämisellä on keskeinen rooli vihreän siirtymän edistäjänä ja kriisinkestävyyden takaajana. Teknologiateollisuus ry pitää kannatettavana, että sähkömarkkinamallin uudistamisen yhteydessä tarkastellaan toimia, jotta voidaan varmistua energiakustannusten kohtuullisuudesta ja vakaudesta sekä riittävistä investoinneista energiajärjestelmään myös pidemmällä aikavälillä. Tämän vuoksi Teknologiateollisuus pitää tärkeänä, että

Teknologiateollisuus ry

Eteläranta 10, PL 10, 00131 Helsinki
Puhelin 09 192 31
www.teknologiateollisuus.fi
Y-tunnus: 0215289-2

sähkömarkkinamallissa esitetyn sähkön hintakriisin aikana käyttöönotettava hintasääntely valmistellaan huolella.

Runsas uusiutuva ja päästötön sähkö tulee olemaan Suomelle merkittävä etu kilpailtaessa puhtaan teollisuuden investoinneista. Suomalaisille toimijoille tulee tarjota parhaat mahdolliset mahdollisuudet puhtaaseen ja päästöttömään energiantuotantoon sekä teollisuuden prosessien sähköistämiseen.

Teknologiateollisuus ry nostaa asiantuntijalausunnossaan esille seuraavaa:

1. Komission määrittelemän sähkön hintakriisin aikana käyttöönotettavat sähkömarkkinaratkaisujen vaihtoehdot sähkön hintahuippujen hillitsemiseksi tulee tarkastella perusteellisesti ja toimenpiteet valmistella siten, että niiden määrittelyssä otetaan huomioon kaikkien energiajärjestelmän toimijoiden tarpeet. Sähkömarkkinamallin uudistuksia ja hintakriisin aikana käytettäviä toimia valittaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota teollisuuden kilpailukyvyn ja vähähiilisyyskehityksen edistämiseen.

   ***Teknologiateollisuus pitää tärkeänä, että Suomi vaikuttaa aktiivisesti EU:n sähkömarkkinasääntelyn uudistamiseen siten, että sähkön hinta kotitalouksille ja yrityksille säilyy vakaana ja kohtuullisena häiriötilanteissakin*.**

2. Teknologiateollisuus ry nostaa esille sen, että komission esittämä ehdotus sähkön markkinamallin uudistamiseksi ei tarjoa nopeita ratkaisuja tai toimenpiteitä, joilla pystyttäisiin ehkäisemään sähkön hintapiikkejä tulevana talvena.

   Tämän vuoksi Teknologiateollisuus ry pitää tärkeänä, että yrityksille turvataan jo tulevana talvena kohtuuhintainen energian saatavuus. Tämän vuoksi on syytä valmistella tarvittavat lainsäädäntömuutokset niin, että ne ovat käytössä vuoden 2023 loppuun mennessä.

Lisätiedot:
Annukka Saari
Johtava asiantuntija, ilmasto- ja energiapolitiikka
annukka.saari@teknologiateollisuus.fi
p. 044-5789139